

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KWIE

دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی

موضوع:

بررسی طبیعت و عناصر آن در اشعار
شعرای معاصر مازندران (نیما، سلمان، زهری، قنبری)

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر سیده مریم ابوالقاسمی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر منصور ثروت

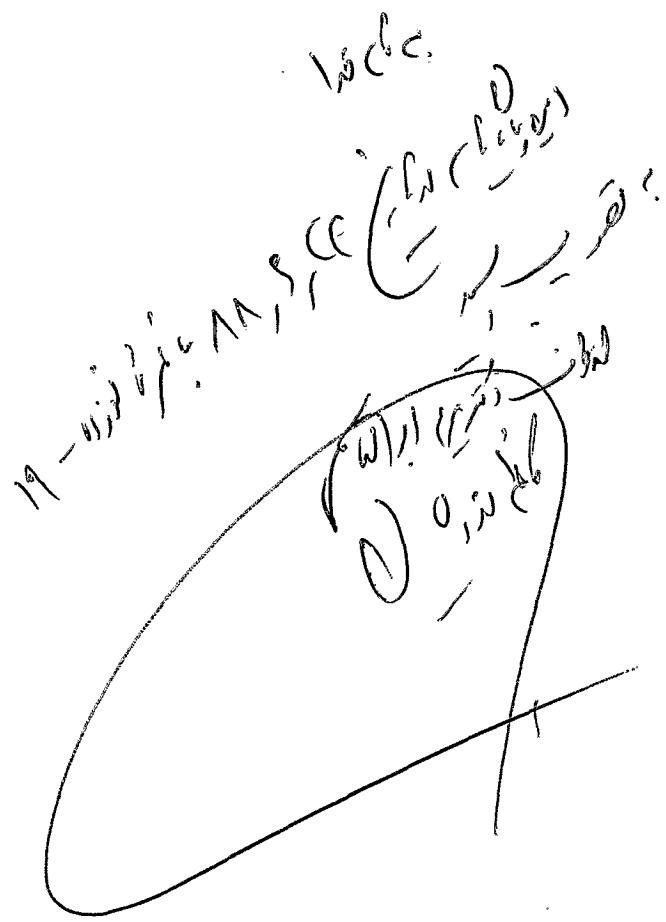
۱۳۸۸/۱۲/۲

پژوهشگر:

مصطفی برزگر ولیک چالی

دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی

شهریور ۱۳۸۸

با مشکر فراوان از استاد راهنمای عزیزم، سرکار خانم «دکتر ریسیده مریم ابوالقاسمی»

و

استاد مشاور کرامی جناب آقای «دکتر منصور شروت»

به پاس راهنمایی های دلوزانه و نصائح بی دریغشان

تَقْدِيمَهُ بِمُسْرِفَهِ بَان وَهَرَاهِم

و

«وَكُلُّ خَدَانِ زَنْجَى» «سَرْوَش» وَ «سَرْوَر»

چکیده

هر کدام از شاعران معاصر مازندران، علیرغم مشترکات فراوان زبانی و محتوایی، دارای مختصات و ویژگی‌هایی هستند که آن‌ها را از یکدیگر متمایز می‌سازند. برجسته‌ترین آن‌ها نیما یوشیج، شاعر مبدع و صاحب سبکی است که خلاقیت و نوآوری‌های او، سبب تغییر و تحول بنیادین در ادب پارسی شده است.

وجه مشترک شاعران معاصر مازندران (نیما، سلمان، زهری و قنبری)، این است که همه‌ی آنها از طبیعت و عناصر و مظاهر آن، در اشعار خود به صورت مستقیم یا غیرمستقیم استفاده کرده‌اند.

هدف اصلی از نگارش این رساله، بررسی تأثیر و نقش طبیعت و عناصر آن و میزان کاربرد صور خیال بر ساخته از عناصر طبیعی، در اشعار این دسته از شاعران می‌باشد. با وجود حضور گسترده‌ی طبیعت و مظاهر آن در اشعار شاعران مورد بحث، کاربرد صور خیال بر ساخته از این عناصر یکسان نیست؛ به عنوان مثال عنصر بیانی «نماد» در شعر نیما، سلمان و قنبری، بسامد بالایی دارد، اما در اشعار محمد زهری، چندان مورد توجه قرار نگرفته است. در عوض واژگان و عناصر طبیعی در اشعار زهری، بیشتر در معنای لغوی و حقیقی خود بکار رفته‌اند.

به طور کلی، بازتاب طبیعت و عناصر آن در اشعار شاعران مذکور، بیشتر در خدمت ایجاد ساختار عناصر بیانی است. مقصود و هدف اصلی این شاعران در استفاده از واژگان و لغات طبیعی، این است تا بیان و کلام خود را به زبان عامه‌ی مردم نزدیک‌تر کنند و امور انتزاعی و ذهنی را ملموس تر سازند.

کلید واژه: طبیعت، عناصر طبیعی، عناصر بیانی، ادبیات توصیفی، شاعران معاصر مازندران

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱-۳	پیش گفتار
۴-۸	بیان مسئله
	فصل اول: کلیات و تعاریف
۱۰-۱۱	۱-۱- تأثیر متقابل فرهنگ ها
۱۱-۱۲	۱-۲- انواع ادبی
۱۳-۱۶	۱-۳- اشکال مختلف انواع ادبی
۱۶-۲۰	۱-۴- ادبیات غنایی
۱۷-۱۹	۱-۴-۱- تفاوت های شعر غنایی ادبیات فارسی با ادبیات غرب
۱۹-۲۰	۱-۴-۲- اقسام اشعار غنایی در ادب فارسی
۲۰	۱-۴-۳- قالب ها و فرم های اشعار غنایی فارسی
۲۰-۴۲	۱-۵- ادبیات توصیفی
۲۶-۲۷	۱-۵-۱- اقسام ادبیات توصیفی
۲۷-۳۴	۱-۵-۲- توصیف در اشعار شاعران قرن های چهارم تا ششم هجری
۳۴-۳۹	۱-۵-۳- توصیف در اشعار شاعران سده هفتم تا چهاردهم هجری
۳۹-۴۲	۱-۵-۴- اشعار توصیفی در ادبیات معاصر
۴۲	۱-۶- آشنایی با مکتب های ادبی جهان
۴۳-۴۴	۱-۷- مکتب رمانیسم
۴۴-۴۶	۱-۷-۱- عوامل پیدایش رمانیسم

فهرست مطالب

عنوان		صفحه
۱-۲-۷-۱- اصول مکتب رمانتیسم		۴۶-۴۷
۱-۳-۷-۱- جایگاه مکتب رمانتیسم در ادبیات فارسی		۴۸-۴۹
۱-۴-۷-۱- تأثیر رمانتیسم بر رئالیسم		۴۹
۱-۸-۱- مکتب رئالیسم (واقع گرایی)		۴۹-۵۵
۱-۱-۸-۱- اصول مکتب رئالیسم		۵۱-۵۲
۱-۲-۸-۱- جایگاه مکتب رئالیسم در ادبیات فارسی		۵۲-۵۴
۱-۳-۸-۱- رئالیسم مقدمه‌ی پیدایش ناتورالیسم		۵۴-۵۵
۱-۹-۱- مکتب ناتورالیسم (طبیعت گرایی)		۵۵-۶۱
۱-۱-۹-۱- زمینه‌های پیدایش مکتب ناتورالیسم		۵۷-۵۸
۱-۲-۹-۱- اصول و قواعد مکتب ناتورالیسم		۵۸-۶۰
۱-۳-۹-۱- جایگاه مکتب ناتورالیسم در ادبیات فارسی		۶۰-۶۱
۱-۱۰-۱- مکتب ناتورالیسم		۶۱
۱-۱۰-۱- اصول فکری ناتورالیسم		۶۱-۶۲
۱-۱۱-۱- شعر چوپانی (Pastoral Poetry)		۶۲
۱-۱۲-۱- نتیجه گیری		۶۳-۶۵
فصل دوم: طبیعت و عناصر آن در اشعار نیما یوشیج		
۲-۱- زندگی و آثار نیما یوشیج		۶۷-۷۱
۲-۲- ویژگی‌های اشعار نیما یوشیج		۷۱-۷۶
۲-۳- موضوعات توصیفی و تغزلی در نیما یوشیج		۷۶-۸۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸۳-۸۶	۴-۲- موضوعات اجتماعی و سیاسی در اشعار نیما یوشیج
۸۷-۹۱	۵-۲- طبیعت در اشعار نیما یوشیج
۹۱-۱۲۹	۶-۲- تفکیک عناصر طبیعت در اشعار نیما یوشیج
۱۳۰-۱۳۸	۷-۲- عناصر بیانی در اشعار نیما یوشیج
۱۳۰-۱۳۱	۱-۷-۲- تشییه
۱۳۱-۱۳۲	۲-۷-۲- استعاره
۱۳۲-۱۳۴	۳-۷-۲- تشخیص
۱۳۴-۱۳۸	۴-۷-۲- نماد
۱۳۸-۱۴۲	۸-۲- نمودار صور خیال بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار نیما یوشیج
۱۴۳-۱۵۵	۹-۲- بررسی عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار نیما یوشیج
۱۴۴-۱۴۵	۱-۹-۲- «انواع حیوانات»
۱۴۵-۱۴۶	۲-۹-۲- «شب»
۱۴۶-۱۴۷	۳-۹-۲- «روز»
۱۴۷-۱۴۸	۴-۹-۲- «آب»
۱۴۸-۱۴۹	۵-۹-۲- «صبح»
۱۴۹-۱۵۰	۶-۹-۲- «گل»
۱۵۱-۱۵۲	۷-۹-۲- «انواع گیاهان»
۱۵۲-۱۵۳	۸-۹-۲- «آتش»
۱۵۳-۱۵۴	۹-۹-۲- «دریا»
۱۵۴-۱۵۵	۱۰-۹-۲- «باد»

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵۶-۱۷۷	۱۰-۲- واژگان بومی و محلی در اشعار نیما یوشیج ۱۵۶
۱۷۸-۱۸۰	۱۱-۲- نتیجه گیری فصل دوم
فصل سوم: طبیعت و عناصر آن در اشعار سلمان هراتی	
۱۸۲-۱۸۵	۱-۳- زندگی و آثار سلمان هراتی
۱۸۵-۱۸۶	۲-۳- ویژگی های اشعار سلمان هراتی
۱۸۷-۱۸۸	۳-۳- موضوعات اعتقادی و مذهبی در اشعار سلمان هراتی
۱۸۹-۱۹۳	۴-۳- موضوعات اجتماعی و سیاسی در اشعار سلمان هراتی
۱۹۳-۱۹۶	۵-۳- طبیعت و اشعار توصیفی در اشعار سلمان هراتی
۱۹۶-۲۱۹	۶-۳- تفکیک عناصر طبیعت در اشعار سلمان هراتی
۲۲۰-۲۲۵	۷-۳- عناصر بیانی در شعر سلمان
۲۲۰-۲۲۱	۱-۷-۳- تشبیه
۲۲۱-۲۲۲	۲-۷-۳- استعاره
۲۲۲-۲۲۴	۳-۷-۳- تشخیص
۲۲۴-۲۲۵	۴-۷-۳- نماد
۲۲۶-۲۳۰	۳-۸- نمودار عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار سلمان هراتی
۲۳۱-۲۴۲	۳-۹- بررسی عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار سلمان هراتی
۲۳۲-۲۳۳	۱-۹-۳- « انواع گیاهان »
۲۳۳-۲۳۴	۲-۹-۳- « آفتاب و خورشید »
۲۳۵	۳-۹-۳- « بهار »

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۳۶	۴-۹-۳ - « انواع حیوانات »
۲۳۷	۵-۹-۳ - « شب »
۲۳۷-۲۳۸	۶-۹-۳ - « باغ »
۲۳۸-۲۳۹	۷-۹-۳ - « آسمان »
۲۳۹-۲۴۱	۸-۹-۳ - « درخت »
۲۴۱	۹-۹-۳ - « گل »
۲۴۱-۲۴۲	۱۰-۹-۳ - « جنگل »
۲۴۲-۲۴۵	۱۰-۳ - واژگان بومی و محلی در اشعار سلمان هراتی
۲۴۶-۲۴۷	۱۱-۳ - تیجه گیری فصل سوم

فصل چهارم: طبیعت و عناصر آن در اشعار محمد زهربی

۲۴۵-۲۵۰	۴-۱ - زندگی و آثار محمد زهربی
۲۵۱-۲۵۴	۴-۲ - ویژگی های اشعار محمد زهربی
۲۵۵-۲۵۷	۴-۳ - موضوعات توصیفی و تغزلی در اشعار محمد زهربی
۲۵۷-۲۶۰	۴-۴ - موضوعات اجتماعی و سیاسی در اشعار زهربی
۲۶۰-۲۶۴	۴-۵ - طبیعت در اشعار محمد زهربی
۲۶۴-۲۸۴	۴-۶ - تفکیک عناصر طبیعت در اشعار زهربی
۲۸۵-۲۹۰	۴-۷ - عناصر بیانی در اشعار محمد زهربی
۲۸۵-۲۸۶	۴-۸ - ۱-۷-۴ - تشبیه
۲۸۶-۲۸۷	۴-۹-۷-۲ - استعاره

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۸۷-۲۸۹	۴-۳-۷-۴- تشخیص
۲۸۹-۲۹۰	۴-۴-۷-۴- نماد
۲۹۰-۲۹۳	۴-۸- نمودار عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار محمد زهربی
۲۹۳-۳۰۳	۴-۹- بررسی عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار محمد زهربی
۲۹۵	۴-۱-۹- «شب»
۲۹۶-۲۹۷	۴-۲-۹- «انواع حیوانات»
۲۹۷	۴-۳-۹- «روز»
۲۹۸	۴-۴-۹- «انواع گیاهان»
۲۹۹	۴-۵-۹- «گل»
۲۹۹-۳۰۰	۴-۶-۹- «باد»
۳۰۰-۳۰۱	۴-۷-۹- «آب»
۳۰۱	۴-۸-۹- «سنگ»
۳۰۲	۴-۹-۹- «خاک»
۳۰۲-۳۰۳	۴-۱۰-۹- «بهار»
۳۰۴	۴-۱۰- واژه های بومی و محلی در اشعار محمد زهربی
۳۰۵-۳۰۶	۴-۱۱- نتیجه گیری فصل چهارم
فصل پنجم: طبیعت و عناصر آن در اشعار ایرج قنبری	
۳۰۸-۳۱۲	۵-۱- زندگی و آثار ایرج قنبری
۳۱۲-۳۱۵	۵-۲- ویژگی های اشعار ایرج قنبری
۳۱۵-۳۱۷	۵-۳- موضوعات اعتقادی و مذهبی در اشعار ایرج قنبری

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۴-۵- موضوعات اجتماعی و سیاسی در اشعار ایرج قنبری	۳۱۷-۳۲۰
۵-۵- طبیعت و اشعار توصیفی در اشعار ایرج قنبری	۳۲۱-۳۲۵
۵-۶- تفکیک عناصر طبیعت در اشعار ایرج قنبری	۳۲۵-۳۴۶
۵-۷- عناصر بیانی در اشعار ایرج قنبری	۳۴۷-۳۵۲
۵-۷-۱- تشییه	۳۴۸
۵-۷-۲- استعاره	۳۴۹
۵-۷-۳- تشخیص	۳۵۰-۳۵۱
۵-۷-۴- نماد	۳۵۱-۳۵۲
۵-۸- نمودار عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعی در اشعار قنبری	۳۵۳-۳۵۶
۵-۹- بررسی عناصر بیانی بر ساخته از عناصر طبیعت در اشعار ایرج قنبری	۳۵۷-۳۷۱
۵-۹-۱- « انواع گیاهان »	۳۵۸-۳۵۹
۵-۹-۲- « بهار »	۳۵۹-۳۶۰
۵-۹-۳- « انواع حیوانات »	۳۶۰-۳۶۱
۵-۹-۴- « آفتاب »	۳۶۱-۳۶۳
۵-۹-۵- « گل »	۳۶۳-۳۶۴
۵-۹-۶- « آسمان »	۳۶۴-۳۶۵
۵-۹-۷- « باران »	۳۶۵-۳۶۶
۵-۹-۸- « دریا »	۳۶۷-۳۶۸
۵-۹-۹- « درخت »	۳۶۸-۳۶۹
۵-۹-۱۰- « ستاره »	۳۶۹-۳۷۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳۷۱	۱-۵ - واژه های بومی و محلی در اشعار ایرج قنبری
۳۷۲-۳۷۵	۱۱-۵ - نتیجه گیری
۳۷۶-۳۷۹	۶ - کتابنامه

پیش گفتار

حمد و ثنا و ستایش آفریدگاری را که سرچشمہ‌ی همه‌ی زیبایی‌ها و مظهر تمام خوبی‌ها است. همه‌ی موجودات و مخلوقات، جلوه‌ای از جمال و زیبایی اویند.

مظاهر گوناگون طبیعت چون: جنگل، دریا، دشت، کوه، آسمان، ستارگان، انواع گیاهان و حیوانات و ... را آفرید تا هر انسان عاقلی را به طلب وا دارد و در این راه پر خطیر، عشق را توشه‌ی راهش ساخت تا آدمی با جنون این عشق، رهسپار وادی معرفت شود و بعد از سرگردانی در وادی بی انتهای معرفت که حضرت رسولش (ص) فرمود: «ما عرفناک حق معرفتک» به حیرت و سرگشته‌گی دچار گردد و در دریای بی کران «وجود حقیقی و لایزالی» فنا گردد و به زبان اقرار گوید:

دل هر ذره را که بشکافی آفتابیش در نهان بینی (اصفهانی، هاتف، ص ۳۱)

موضوع این رساله، تحقیق و بررسی نقش طبیعت و عناصر آن در اشعار شاعران معاصر مازندران است که بنا به توصیه‌ی استادان محترم راهنمای و مشاور، چهارچوب تحقیق روی چهار تن از شاعران معاصر مازندران یعنی نیما یوشیج، سلمان هراتی، محمد زهری و ایرج قنبری متمرکز گردید.

در تدوین این رساله ابتدا لازم است به دو نکته اشاره شود، نخست: محدود کردن موضوع و انتخاب شاعران بر جسته‌ای از خطه‌ی مازندران، تا بتوان به دلیل عدم پراکندگی و گستردگی موضوع، بر آن اشراف پیدا کرد.

دوم: بررسی دقیق همه‌ی آثار و اشعار شاعران مورد نظر و هم چنین تحقیق درباره‌ی افکار، اندیشه‌ها، شخصیت و سبک شعری آنان، البته تمام سعی و تلاش اینجانب بر این بود که با مطالعه و بررسی دقیق و عمیق مجموعه اشعار شاعران مورد نظر و هم چنین مراجعه به منابع و مأخذ دست اول و معتبر، به یک نتیجه علمی و دقیق و آراسته دست یابم که امیدوارم

با همت و تلاش و پشتکار و راهنمایی های دلسوزانه‌ی استادان گرانقدر، این امر تا اندازه‌ی زیادی تحقق یافته باشد.

پس از انتخاب موضوع و تعیین چهارچوب آن، به دلیل پیشنه‌ی درخشناد فارسی در زمینه‌ی ادبیات توصیفی وجود اشعار نفر و زیبای وصفی در آثار گذشتگان و معاصران، ابتدا به بررسی و مطالعه‌ی ادبیات غنایی و توصیفی ایران از آغازتا دوره‌ی معاصر اقدام نمودیم، سپس به دلیل وجود نشانه‌هایی از خصوصیات مکاتب ادبی جدید غربی، در آثار شاعران مورد نظر به بررسی اجمالی و معرفی کلی بعضی از این مکاتب پرداختیم. گام بعدی مطالعه‌ی دقیق مجموعه‌ی اشعار شاعران معاصر مازندران و بررسی عبارات، تصاویر، کلمات، عناصر طبیعی و واژگان بومی و محلی و استخراج و طبقه‌بندی آن‌ها بود. در این رساله، میزان کاربرد عناصر طبیعت، صفحات و درصد کاربرد هر یک از این واژگان و لغات و عناصر بیانی بر ساخته از این عناصر طبیعی مورد بررسی دقیق قرار گرفته است.

بنابراین رساله‌ی حاضر شامل فصل‌های زیر می‌باشد:

فصل اول: کلیات و تعاریف، این فصل به موضوع انواع ادبی، ادبیات غنایی، ادبیات توصیفی و جایگاه آن در شعر فارسی از گذشته تا معاصر و هم‌چنین معرفی چند مکتب ادبی جهان و مقایسه‌ی آن با ادبیات فارسی اختصاص دارد.

فصل دوم: بررسی طبیعت و عناصر آن و میزان کاربرد صور خیال بر ساخته از این عناصر طبیعی در اشعار نیما یوشیج.

فصل سوم: بررسی طبیعت و عناصر آن و میزان کاربرد صور خیال بر ساخته از این عناصر طبیعی در اشعار سلمان هراتی.

فصل چهارم: بررسی طبیعت و عناصر آن و میزان کاربرد صور خیال بر ساخته از این عناصر طبیعی در اشعار محمد زهری.

فصل پنجم: بررسی طبیعت و عناصر آن و میزان کاربرد صور خیال بر ساخته از این عناصر طبیعی در اشعار ایرج قبری.

در آینجا، شایسته است از زحمات بی دریغ و راهنمایی های دلسوزانه‌ی سرکار خانم دکتر مریم ابوالقاسمی استاد محترم راهنما و جناب آقای دکتر منصور ثروت استاد محترم مشاور، تشکر و قدردانی نمایم. هم چنین از شاعر برجسته‌ی مازندرانی جناب آقای ایرج قبری که فرصت گفتگو و مصاحبه‌ی با خویش را برای اینجانب امکان پذیر ساختند و نیز از شاعر معاصر، جناب آقای منصور علی‌اصغری که در تهیی دفترهای شعر ایرج قبری بسیار مساعدت کردند، سپاس گزاری و قدردانی می‌نمایم؛ در خاتمه، بر خود فرض می‌دانم از همسر خوب و مهربانم که با همدلی‌ها، همراهی‌ها و به دوش کشیدن بار دشوار زندگی در این مسیر پر نشیب و فراز یاری‌ام کرد صمیمانه تشکر کنم.

مصطفی برزگر ولیک چالی
تابستان هزار و سیصد و هشتاد و هشت

۱- بیان مسائله

ادبیات، در ردیف علومی است که دامنه‌ی بسیار وسیع و گستردگی دارد. در ادبیات، موضوعات و مسائل مختلفی راه می‌یابد؛ بطوری که گستردگی موضوعات، آنرا به دریای ژرف و پهناور مانند می‌سازد. از مسائل مهم در حوزه‌ی ادبیات، بازتاب طبیعت و عناصر آن در آثار و اشعار نویسنده‌گان و شاعران^۱ او چگونگی نگرش آنها درباره‌ی طبیعت و اجزای آن است.

در این رساله، نقش و جایگاه طبیعت و اجزا و عناصر آن در مجموعه‌ی اشعار شاعران معاصر مازندران (نیما، سلمان، زهری و قبری)، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲- سؤال‌های تحقیق

سؤال‌های اساسی که در این تحقیق، مورد نظر است عبارتند از:

الف- پیشینه‌ی ادبیات توصیفی و ادبیات غنایی در ادبیات فارسی و جایگاه آن در ادبیات معاصر چیست؟

ب- طبیعت و عناصر آن، در اشعار شاعران مورد نظر چه جایگاهی دارد؟

پ- میزان کاربرد عناصر و مظاهر طبیعی در اشعار این دسته از شاعران، تا چه اندازه است؟

ت- میزان کاربرد عناصر بیانی (تشییه، تشخیص، استعاره، نماد و مجاز) بر ساخته از عناصر طبیعی، در اشعار شاعران مورد نظر به چه صورت است؟

ث- وجه اشتراک و شباهت این دسته از شاعران، در به کارگیری عناصر طبیعی چیست؟

ج- میزان کاربرد واژگان بومی و محلی در اشعار شاعران مذکور تا چه اندازه است؟

۳- فرضیه ها

فرضیه هایی که در این رساله، مطرح و مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است عبارتند از:

الف- اشعار توصیفی و ادبیات غنایی، سابقه‌ای دیرین در ادب پارسی دارد.

ب- طبیعت و عناصر آن، در اشعار شاعران مذکور، نقش بسزایی دارد.

پ- علی‌رغم حضور گسترده طبیعت در اشعار شاعران موردنظر، این شاعران کمتر به توصیف مستقیم طبیعت و عناصر آن پرداخته اند.

ت- در ژرف ساخت اکثر عناصر بیانی به کار رفته در اشعار این شاعران، از طبیعت و انواع مظاهر آن، استفاده شده است.

ث- طبیعت و عناصر آن، به صورت غیرمستقیم و با هدف عینیت بخشیدن به امور انتزاعی تجربیدی، مورد استفاده قرار گرفته است.

ج- واژگان و لغات بومی و محلی در اشعار این شاعران حضور موثری دارد.

چ- میزان کاربرد صور خیال بر ساخته از عناصر طبیعی، با توجه به جهان بینی، اندیشه، سبک و زبان هر شاعری، متفاوت است.

۴- روش تحقیق

روش اصلی تحقیق در این رساله، به صورت کتابخانه‌ای است و مراحل آن به شرح زیر می‌باشد:

الف- مطالعه‌ی مجموعه اشعار شاعران مورد بررسی در این رساله (نیما، سلمان، زهری و قبری).

ب- مطالعه‌ی دقیق کتاب‌هایی که پیرامون انواع مکتب‌های ادبی، ادبیات توصیفی، ادبیات معاصر و علم بیان نوشته شده‌اند.

پ- مطالعه و بررسی کتاب‌های معترض و مستندی که درباره‌ی زندگی، آثار و اشعار شاعران معاصر مازندران نوشته شده است.

ت- استخراج انواع عناصر طبیعی و نیز صور خیال به کار رفته در اشعار شاعران معاصر مازندران.

ث- دسته‌بندی و طبقه‌بندی فیش‌ها.

ج- بررسی و تجزیه و تحلیل مطالب و ارائه‌ی داده‌های آماری درباره‌ی میزان کاربرد عناصر طبیعی و عناصر بیانی.

چ- نتیجه‌گیری

ح- کتابنامه

۵- پیشنهاد و ضرورت انجام تحقیق

از آن جایی که ادبیات معاصر، به دلیل گستردگی حوزه‌ی تحت سیطره‌ی خود و هم‌چنین پیشرفت‌های چشمگیر و روزافزون جوامع بشری در انواع علوم و فنون، دچار تحولاتی خیره کننده شده و شاعران و نویسنده‌گان فراوانی پا به عرصه‌ی وجود نهاده‌اند، موضوعات متفاوتی در این حوزه مطرح شده است.

از میان شاعران مورد نظر ما، نیما و سلمان، به دلیل نوآوری و برجستگی‌های خاص شعری بیشتر مورد توجه محققان و نویسنده‌گان و پژوهشگران قرار گرفته‌اند و آثار متعددی درباره‌ی آن‌ها می‌توان یافت، اما ظاهراً منابع و مأخذی درباره‌ی دو شاعر دیگر مورد بحث (زهربی و قنبری) وجود ندارد. همچنین در هیچ یک از آثار و منابع موجود، تحقیقی عمیق و